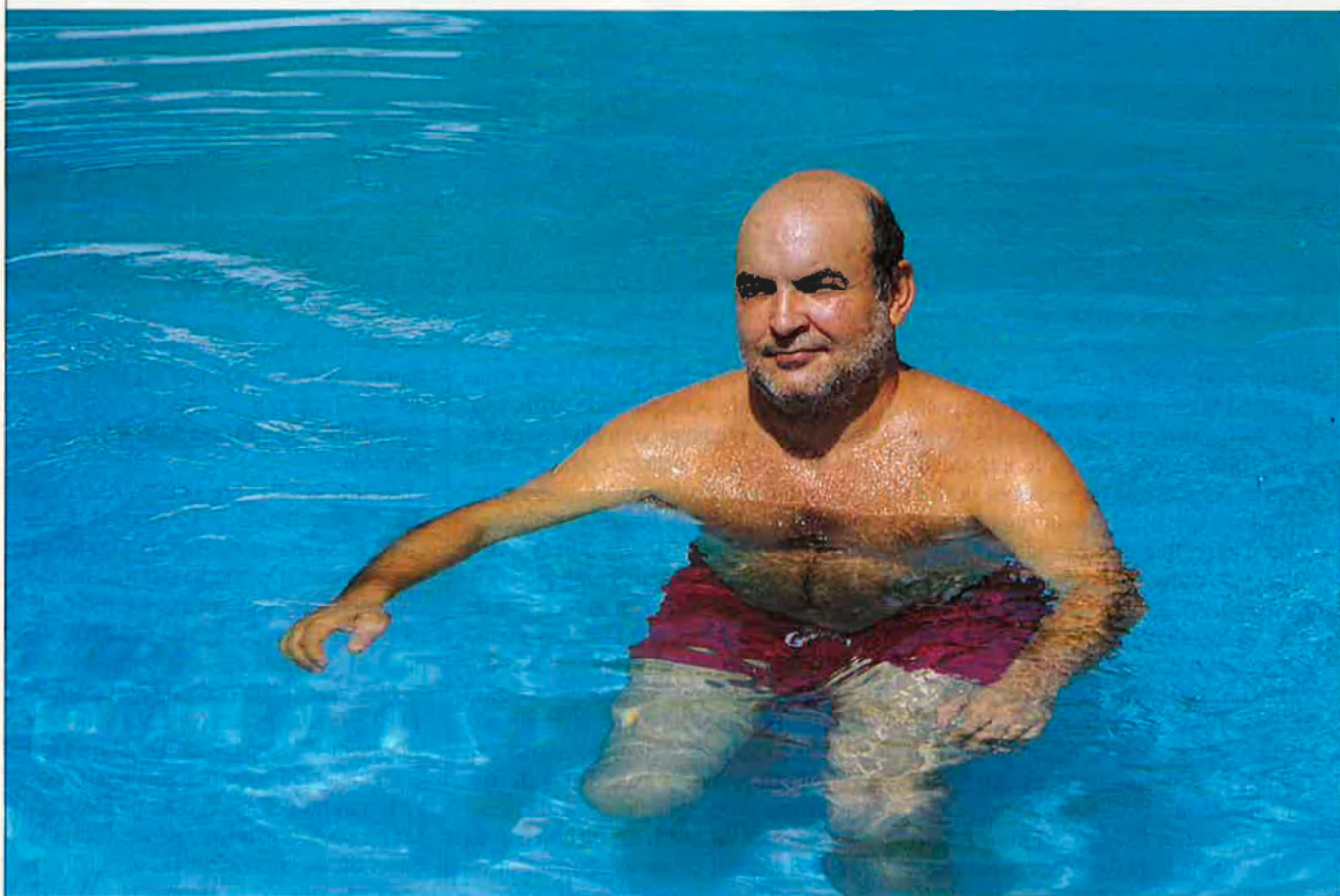

Entrevista amb Vicent Albero, secretari d'estat de l'aigua i el medi ambient

“En dos anys hi haurà Ministeri de Medi Ambient”

El valencià Vicent Albero ha ocupat la primera secretaria d'estat de Medi Ambient creada pel govern espanyol. Amb una legislació encara jove i la mirada dirigida principalment a Europa, el diàleg i la cautela són les seues eines principals.

“Pràcticament tots els problemes són una barreja entre ecologia i economia, i cal trobar-ne un punt intermedi”.

R GIL

Vicent Albero va nàixer fa 46 anys al barri de Marxalenes, al cap i casal valencià. Després de passar per la direcció general d'indústries alimentàries va ser president del FORPPA, diputat pel PSOE i, ara, secretari d'Estat per a la política d'aigües i medi ambient.

—*¿Quines són les missions concretes d'un càrrec amb un títol tan llarg?*

— Sí, és veritat que s'ha d'explicar un poc. En principi és una secretaria d'estat que, amb la nova llei de govern que co-

mençarà a aplicar-se en novembre farà que els secretaris tinguem un estatus similar al que tenen en Europa els secretaris d'estat. Els ministeris i les secretaries d'estat dependran més del tema que no del nivell. Respecte a juntar aigua i medi ambient, tot i que hi hagué crítiques al principi, crec que té molt de sentit a Espanya. Aire, terra i aigua són els problemes mediambientals i l'aigua és en el nostre cas un dels més crítics. Per la quantitat d'infraestructura que comporta, l'aigua és la part més important del pressupost. En Medi Ambient no tenim un

pressupost important perquè les competències estan transferides.

—*Això vol dir que les actuacions concretes depenen de les comunitats autònomes.*

— Algunes no. Sobretot aquelles que són herència. Per exemple (*i aquest és el primer d'una llarga sèrie perquè a Vicent Albero, coneixedor del terreny que trepitja, li agrada acostar amb experiències les seues explicacions*) les cicatrius que han provocat les autopistes. Això no ho pot reparar ningú si no és l'estat. La nostra missió se centra en les

relacions internacionals, les lleis marc i la coordinació de les comunitats. A més, internacionalment, aquesta secretaria té una gran importància perquè en la Comunitat Europea l'activitat normativa més important és la mediambiental. Però he dit normativa no econòmica.

— *¿Aleshores no podem confiar en l'ajuda d'Europa per a solucionar els problemes medi ambientals?*

— És un món on no es pot anar d'innocent. Els programes són molt ambiciosos però no estan dotats i no sempre es poden fer realitat. Aleshores sorgeixen les contradiccions. Per exemple, el problema dels catalitzadors dels cotxes. Tots hi estem d'acord, en la seua necessitat, però nosaltres voldríem que primer fóra obligatori per als de major cilindrada i així successivament. Alguns països volen que tots els cotxes els col·loquen ja: són els que fabriquen els catalitzadors i els que tenen un parc mòbil de major cilindrada. No és el mateix carregar amb 100.000 pessetes un cotxe que val tres milions que un altre que et costa només u i aquests són els majoritaris a Espanya. Això es pot interpretar com si estiguérem en contra dels catalitzadors i no és això. Pràcticament tots els problemes són una barreja entre ecologia i economia, i cal trobar-ne un punt intermedi. El diàleg ha de ser també constant. En el tema de les nuclears per exemple, hem de saber també si volem assumir el risc nuclear o preferim tenir una miqueta més de contaminació pel consum de lignits. Però també hem de saber el que ens costa econòmicament cada decisió. La moratòria nuclear ens costa 800.000 milions, però clar, aquesta macroxifra no li diu res a ningú perquè ací no tenim una consciència fiscal molt desenvolupada.

— *Tornant al tema de l'aigua, ¿Quin tindrem el Pla Hidrològic Nacional?*

— De moment no hem incomplert cap termini. Jo crec que estarà per al 92 i fins i tot presentarem algun avanç. Però volem també canviar l'accent. El debat de la quantitat és constant i preocupant.

— *Sobretot al País Valencià.*

— Però això s'ha generalitzat. Comunitats que no pensaven en aquest problema ara s'ho plantegen. Ningú vol amollar l'aigua. La gent s'adona que això val, i pensa: "no sé si la gastaré o no, però per si de cas me la guarde" i clar un país com el nostre sempre ix perdent. Ara, com t'he dit, volem canviar l'orientació del debat, l'accent volem posar-lo en la qualitat.

— *Que també és un problema constant.*

— Sí però de fa 10 o 15 anys. Abans no existia i ara és molt greu. Els aquífers se salinitzen o se sobreexploten i això hem d'evitar-ho. A Alacant ja hem declarat l'aquífer en sobreexplotació i a la Manxa ja s'han carregat la primera capa freàtica i han foradat la segona; això implica que

---

"Volem canviar l'accent del debat de l'aigua i posar-lo en la qualitat".

---

per extraure aigua hauran de profunditzar sempre a més de 100 metres perquè la primera capa no se reomplirà. S'ha d'estalviar però sobretot en els grans consums. A la gent que vol gastar més se li ha de dir, ¿Per a què? ¿Per a cutivar dacsa i després perdre diners? Jo pense que hi ha regadius en projecte que no cal fer, perquè, en termes europeus, ja tenim de tot i les produccions no resulten rendibles.

Respecte a la qualitat en sentit estricte, ja s'han començat alguns plans però primer caldrà reparar el pla de depuradores del 70 que va construir 2.000 instal·lacions de les quals només funcionen un

---

"La consciència ecològica és molt literària, una mica romàntica".

2% perquè no estaven pensades de manera adequada a la realitat i resultaven molt cares de mantenir per als ajuntaments.

Ara hi ha dues comunitats autònomes que han dissenyat nous plans que resulten paradigmàtics. La Generalitat valen-

ciana ha començat un sistema d'organització comarcal per tal que entre tres o quatre pobles tinguen una depuradora amb un sistema de funcionament empresarialitzat, no de servei municipal. Però, clar, costa moltíssim posar d'acord els ajuntaments sobre el lloc on ubicar la planta, quina part de pressupost ha de posar cada municipi, etc.

A Catalunya, mentrestant, han creat un sistema de recaptació molt bo, mitjançant el cànon d'aigües de les grans conques que l'estat els va transferir. Ells han aplicat un recàrrec i ara tenen els diners, uns 17.000 milions de pessetes, però encara no tenen el pla. El conseller Vilalta, que crec que ho farà molt bé, em va dir l'altre dia: "Nosaltres hem muntat un sistema fantàstic per a la recaptació, però encara no tenim el sistema per a gastar-los".

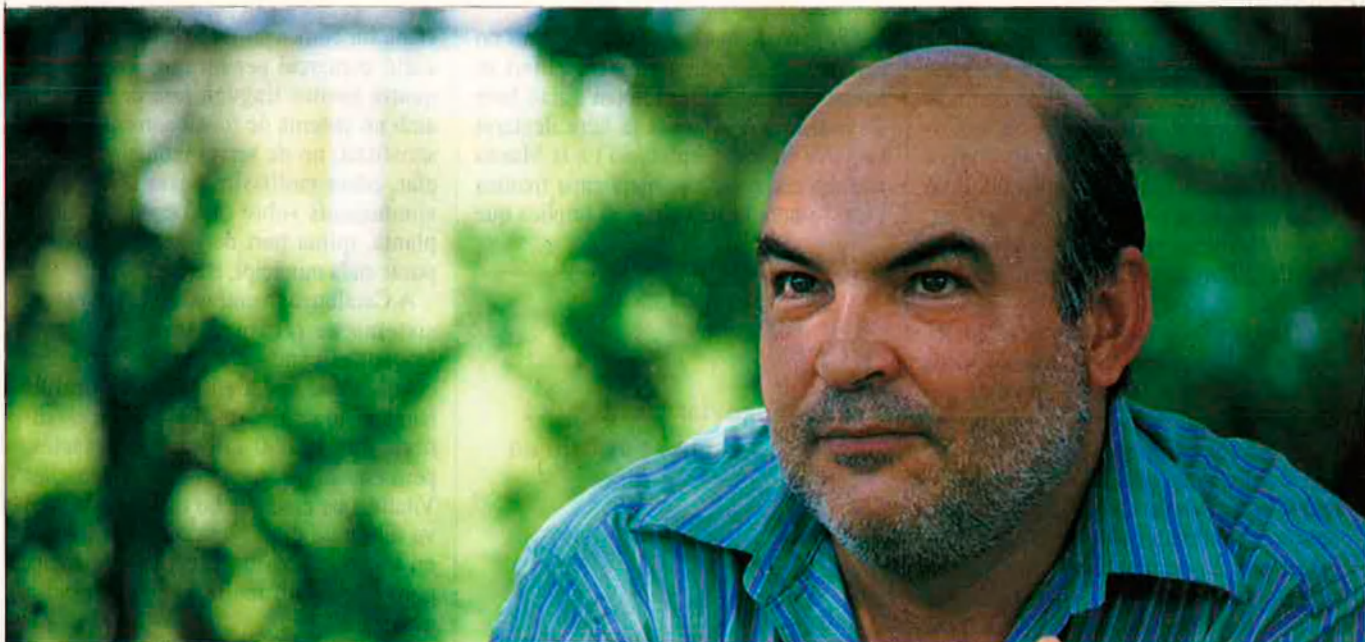
Sobre tota aquesta problemàtica plana la qüestió del preu de l'aigua. Perquè durant el debat de la llei d'aigües es va imposar la tesi dels regants, que l'aigua és debades, però això, a finals del segle XX, resulta totalment reaccionari perquè aigua neta queda cada vegada menys i continua sent vital. Cal posar-li un preu. Aquell error ens va costar molt car perquè els ajuntaments i les indústries recorren constantment el cànon d'aigües (els impostos per abocar residus als rius) i ens falta un suport legal.

— *Més que l'aigua, el problema que ha preocupat els ciutadans aquest estiu ha estat el dels incendis. La gent es pregunta ¿Com ha pogut passar això?*

— Per una banda tenim les condicions naturals de la Mediterrània que sempre s'ha cremat, però el factor definitiu és la pressió humana que és molt forta; excursions, urbanitzacions, cotxes. Això i el canvi d'habits. La gent es deslliga del territori. Fixa't que abans la gent del camp netejava el bosc i feia llenya per a calfar-se, però ara fins i tot el mas més apartat té la seua estufeta de butà. Això implica que el bosc no es neteja.

— *¿Quines són les mesures que es poden aplicar per paliar aquesta situació?*

— En principi, prohibir la urbanització en les zones cremades i també la venda de la llenya cremada són útils, però si analitzem el fons de la qüestió trobarem que hi ha una causa econòmica. El 75% del bosc és de propietat privada i, encara que cada volta hi ha menys fusta el preu és més barat perquè a l'Amazones no paren de deforestar i cada vegada més ràpid. Això implica que els propietaris no trauen rendibilitat i no poden protegir el

"Jo crec que amb els canvis de l'Est ja no queden radicalismes a excepció de l'ecologisme".

R. GIL

seu bosc i mantenir-lo com cal. Una hectàrea que pot valdre 35.000 pessetes costa 200.000 de repoblar i encara que, per llei, podries obligar a repoblar al propietari si se li crema el bosc, no es fa.

—*¿És suficient el programa de repoblació?*

—No, cal augmentar-lo. Si pot ser, amb varietats més resistents al foc, però en aquest aspecte hi ha moltes opinions. En el 87 es va cremar la serra de les Agulles, ací dalt. Jo vaig l'altre dia i vaig veure com s'havia regenerat, de manera espontània una zona prou àmplia. Algunes persones plantaren pel seu compte pins i carrasques. Ara, els pins ja fan metre i mig o dos metres i les carrasques no alcen més d'un pam i, a més, la majoria s'han mort, però clar, cremar un carrascar és molt difícil.

—*¿Hi ha mitjans suficients per a lluitar contra els incendis?*

—Tenim uns equips de resposta immediata molt bons, no només en terra sinó també en l'aire. La flota d'Icona és la segona més important d'Europa i dóna suport a altres països com França, Portugal o Marroc però jo crec que s'hauria d'incidir en la vigilància. Ara només vigilem zones boscoses molt concretes des de torres, però s'ha de pensar ja en tenir constantment la gent que calga durant tres o quatre mesos.

—*L'opinió pública sol considerar que les sancions contra els que cometen delictes ecològics són insuficients.*

—En el fons això és una autocrítica de

la societat. Si l'any 50 dos nòvies es beaven en públic, la gent podia denunciar-los i es probable que acabaren al *cuartelillo*. Ara això és ridícul. Però tampoc haguera denunciat ningú un empresari que tinguera un treballador sense assegurar treballant dotze hores diàries. Potser ja hi havia una llei contra els abusos empresarials però no ho denunciava ningú. La sensibilitat social ha canviat. Però si tu veus a un camió buidant un bolquet en una riera no diràs res i això és denunciabile. A Galícia, és molt probable que els veïns del poble sàpien qui crema el bosc però entenen que ho fa perquè necessita pastos o alguna cosa així i no veuen cap delictes.

—*Però la consciència ecològica de la societat sembla molt forta.*

—Sí però és molt literària, una mica romàntica. És una preocupació molt àmplia però poc profunda. Els joves, per exemple estan molt preocupats pel medi ambient però no els preocupa en absolut la contaminació acústica, que és la que tenen al costat. A més, estan acostumats a veure documentals molt bonics a la televisió i això no és la natura, la natura és molt més dura i en el fons els defrauda un poc quan la troben de veritat, perquè clar, és molt difícil veure un linx a Doñana.

—*Els ecologistes es queixen d'un diàleg poc flexible amb l'administració.*

—Tenen raó. Però canviarem. Jo he mantingut fins ara entrevistes amb tots i tracte d'escoltar-los però no tots els

grups diuen el mateix. Jo crec que amb els canvis de l'Est ja no queden radicalismes a excepció de l'ecologisme, que s'oposa frontalment a un sistema, no per la manera de produir, sinó per la destrucció que comporta, i això pot ser perillós perquè a Alemanya la major part dels reforços de l'extrema dreta han vingut per ací. El perill ve quan es converteix en fonamentalisme. Per això jo vull dialogar molt amb els diferents grups. S'ha de reconèixer que han contribuït a crear una consciència col·lectiva i tots els partits polítics, almenys en els seus programes, han assumit aquest ecologisme.

—*Algunes comunitats autònomes han creat Conselleries del Medi Ambient, sembla que s'han avançat al govern central.*

—El nostre procés també ha estat molt ràpid. Fa tres anys era direcció general, fa dos secretaria general i ara secretaria d'estat i jo crec que, en dos anys, serà ministeri.

—*¿Quin tipus de ministeri, quan les competències estan transferides?*

—Podem triar entre un model vertical que controla la contaminació dura i res més, o un altre horitzontal que no fa res, però orienta i coordina les autonomies. Probablement es triaria un tipus mixt, que s'ocupa de faenes molt concretes però que, sobretot, vigila i aconsella.

Jordi Sebastià